

תשרי תש"ז

דבר סוכות המלכות

א דה"ה ס ק"ה

- א) ע"ה י"ח ע' ת"א (ד'ר)
- ב) נ"ז ק"ז
- ג) ג"ה (ט)
- ד) ג"ה י"ז (א)
- ה) א"ח י"ז (ה)
- ו) א"ח י"ז (ה)

ביאור הלכה

* מפני הרוח. וה"ה מפני הזינה במקומות הקרים וכלעיל בסיון חר"ט
 ס"ב בהג"ה ועיין בל"ט דאפילו יש לו כרים וכסתות להגן מן הזינה
 ג"כ יש להקל דאין כל אדם יכול לטרוח וכל לילה להכניסם שם ולמחר
 לפנותם [אם לא ריש לו מקום בסוכה להניחם שם לכל ימי החג וכן מוכח
 גמ"א שם בסק"ו דנאסין זה לא זכר לפטור מחמת הטעם לזינה ע"ש].
 ודע דהסכמת רוב הפוסקים דמלעטער פטור אף מאכילה כגמ"א שם
 הב"י וע"כ נראה דיש לומר דמנן הקור שיהא לנוש בגדים חמים כשסועד
 בסוכה כדי שלא יהיה מלעטער מחמת הקור ויהיה חשש צרכה לצטלה:

א) ע"ה י"ח ע' ת"א

ד (יג) "מצטער פטור מן הסוכה (יד) הוא ולא משמשיו (טו) (אכל
 נתיב השונה אפי' מלעטער חייב לאכול שם כו"פ) (כל ז' איזהו מצטער (טז) זה שאינו יכול לישן
 בסוכה * מפני הרוח או מפני הזכוכים והפרעושים וכיוצא בהם (יז) 'או מפני (ד) הריח 'ודווקא

הנה ואם עשה מחלה במקום שמלעטער באכילה או בשמיה (יח) או
 נשנה או שא"א לעשות לו אחד מהם בסוכה מחמת (יט) * דמחירא מלכטים או גנבים כשהוא נכנס
 (כ) אצט יולא באותה סוכה (ה) [ג] כלל אפי' בדברים שלא מלעטער בהם דלא הו' כעין דירה שיוכל לעשות
 שם כל זכריו (מרכ"ס פ' הישן)

א) ע"ה י"ח ע' ת"א

המקום ש"ו ודעה דאף דנכמתה נדחי מן נעשות סוכה כו' שאין יכול לקיים בה כל הדברים כדון מ"מ בדעבד יולא זה י"י
 חיוב אכילה מין שלאכילה אין מלעטער:

ב) א"ח י"ז (א)

בכורג יעקב (ס"י תרמ ס"ק יג) שפטור 'מצטער'
 בסוכה לא נאמר על עצם מצות עשיית הסוכה בביתו, שהרי הוא
 חיוב התורה, וכשם שאינו יכול להיפטר במבניית הסוכה עצמה
 מחמת שמצטער בטירחת עשייתה, ורק שלאחר שבנה סוכה
 ועשאה כדירה, ואירעה סיבה שמצטער לדור בדירה זו, פטור
 מהמצוה, ואינו חייב לעשות סוכה חדשה שלא יצטער בה, כיון
 שהסוכה שבנה כבר היא דירתו, ומצטער לעשות סוכה אחרת

בכורג יעקב (ס"ק)
 כה"ו שיתחכם אדם לגרום שיוכל ללמוד בסוכה בלא טורח, כדי
 להתחייב במצות סוכה ולא להיפטר ממנה, וכל המוסף בקיום
 המצוה מוסיף לו ברכה מן השמים.

א) א"ח י"ז (א)

סימן קז. בפטור מצטער בסוכה.

יש להעיר בענין פטור מצטער מחמת קור, שנתנו לא
 לישון בסוכה, ותמהני הלא אפשר להכניס שם מערכת חימום,
 כמו בבית שאם קר לו ה"ה מכניס חימום מאלקטרי (,"חשמל").
 א"כ בסוכה למה פטור, יכניס שם חימום ויכול לישון בסוכה
 אפילו אם קר.

א) א"ח י"ז (א)

ודעת הגר"ן קרליץ (חוט שני
 סוכות עמ' רנט) שאם אין אפשרות לשבת בסוכה בשום זמן במשך
 כל ימות החג בלא להצטער בישיבה, כגון במקומות שקר או חם
 מאד בין ביום ובין בלילה, אין הסוכה ראויה לדירה, ונחשב הוא
 כמי שלא בנה סוכה, ולפיכך חייב לדאוג שיוכל לדור בה ולהכניס
 לתוכה תנור או מזגן, אך אם ישנה אפשרות לאכול או לישון בה
 בחלק מימות החג, אינו חייב להביא תנור או מזגן, ובזמן שיצטער
 לשהות בה, יהיה פטור מן הסוכה ויצא.

ונראה כמו שביארנו במועדים וזמנים ח"א סימן פ"ט
 בשם האו"י, דאף שאפשר לסכך בסכך עבה עד שאין גשמים
 יורדים לתוכו דכשר לרוב הפוסקים, או לרבינו תם אפשר
 לפרוס סדיו כשיש סכך כשר, וא"כ יכול הוא לקיים מצות
 סוכה גם בשעת ירידת גשמים, ומ"מ פטור, חזינן שהתורה
 הכשירה לסכך בפסולת גזרין ויקב, ואין צורך לפעולות אלו,
 הדי בצורת עראי, וא"כ יש לומר דהוא הדין שאינו חייב לתקן
 חימת חשמלי לדירת עראי, שאין הדרך לסדר כן לדירת
 עראי לבד.

ולפי זה אם נמצא מערכת חשמל בסמוך לסוכה, שיוכל
 להכניס המחמם בנקל, באופן שאפילו בדירת עראי היה מכניס
 כה"ג, שוב אין יסוד לפוטרו מלעשות כן בסוכה, ואף שפטור
 מלסדר מערכת חימום חשמלית לסוכות לבד, כיון שלדירת עראי
 לא עבד כן, מ"מ במקום שהסוכה סמוך ממש לביתו, ויכול
 לקבוע החימום לסוכתו בנקל, מסבא חייב לתקן סוכתו גם
 לשינה, ויחמם הסוכה כמו דעבד לדירת עראי כה"ג, וד"ן
 עדין צ"ב ולהעיר לבד באתי.